كمال زاده علی اکرم

روح کمال

وقف ایلدم وجودمی بن راه ملته ،
بذل ایلدم حیاتمی فکر حمیته ؛
جسمم عدمده اولسه‌ده خونم بوگنار سنی ،
ویرمم مجال بن سکا خلقه خیانته !
« کمال »

استانبول
محمود بك مطبعه‌سی
١٣٢٤

پدرم مرحوم كمالك روحنه

باباجغم ، عثمانليلرك استقبالندن سن ، آنجق سن
براطمثان قهرمانانه ايله هر زمان امين ايدك . يالكز
مسلك حميتكده دكل ، اعتقاد وجدانكده‌ده كائناتك
رغمنه منفرد قالمشدك . «بر كون كله‌جك بزم وطنمزده‌ده
ملت حاكم ، حريت پادشـاه اوله‌جق !» ديين سن
دكليسـك ؟ « بوممكتده انقلاب روم ايليدن ظهور
ايدر » حكمنی ويرن سن دكلمسك ؟ ايشـته كرامت
وجدانك ظهور ايتدی . ايشـته پرستيدهٔ روانك ،
معشوقهٔ جنانك اولان ملكهٔ حريت روم ايليدن عرض
ديدار ايلدی . او الله‌المعالينك انجلای چهرهٔ قدسيتيله
آفاق وطنه كونشلر عكس ايديويرنجه هر كونشـك
علويت معنويه‌سندن انظار ملته سنك جبههٔ بلند حميتك
اوردی . بتون عثمانليلر سنك ابدی نام محترمكی تجليل
وتقديس ايدييور . بو جهـان جوشا جوش حريت
وسعادت وحميت اتفاق آرای ملتله ، اجماع امتله سنكدر ،
هپ سنكدر ؛ هپ سنك قلب مباركـكه الهام اولنـان

فیوض الهیه‌نك آثاریدر . بن‌ده سنکم ، سوزلرم‌ده سنکدر . اوت ، سوزلرم سنك فیوض الهامك ، سنك سانحات علویات وجدانکدر . سوزلرم عیناً سنك فکرك ، سنك روحکدر باباجغم ! الفاظ بشریتك اك بیوکلرندن اولان « حریت » کلمه‌سی سنك او قدسیت شعار و ابدی الاشتهار اولان نام علویتکله توأم اوله‌رق قلوب داغدار ملتدن ١١ تموز سنه ٣٢٤ تاریخنده فوران ایتدی . ایشته بن‌ده او کوندن بری یازدیغم ، سویلدیکم شیلری طوپلادم ؛ فرقت ابدیه‌کدن ، شهادت فجیعه‌کدن زار زار هجران اولان قلب مجروحمه — دها اومقدس قبر وطن هیبت ، اوقبر حریت عظمتکك حضور جلالنده بولندیغم صیره‌ده — الهام ایلمش اولدیغك مرثیه‌یی‌ده بوکونکی نشاید وجدانمه مقدمه اتخاذ ایتدم ؛ بورساله یاخود بو داستان کمال وجوده کلدی . رساله‌یی نام حقیقیسیله « روح کمال » تسمیه ایلدم . اثرمی ملیت شعار وحمیت وقار اولان نام بلند ابدیتکه اتحاف ایدییورم . روحم برج اقبال وشهامت روانکه طوغرو پرواز ایدوب‌ده وجودم کنار مزارکه التحاق ایدنجه‌یه قدر فیوض ازلیهٔ عرفانکدن قلبمه الهام اولنه‌جق آثارك . . . . بوندن صوکره — آه ای روح پرستشکار ازلیٔ وطن ! — بوندن صوکره فسختزار وطنك آفاق

نوّار سعادت واقبالندن طلوع ایده‌جك الواح خوارق
آرایانه‌یی مصور اوله‌رق قلمه آله‌جغم، ملتك شوجوش
وخروش سعادتی آره‌سنده عادتا یازمقده مضطر قاله‌جغم
بیکلرجه داستان فیضا فیض سرور وافتخارك بو رساله
برمقدمهٔ مبرورهٔ حقایق مداری، اولین چهرهٔ انفلاق
علویت باری‌در . سطرلرینه، درّاك آسمان اولان
فکر نقّاد ادب وحکمتکله دکل، دها اون بش اون
التی یاشلرنده بولندیغم زمانلر بیله کندی اشعار مخلده‌ك
حقنده‌کی تنقیداتمی دیکلیه‌جك قدر انصاف علویت
بیان ونوازش قدسی جنان ابراز ایدن شیمهٔ عفو
ولطف ابوتکله نکاه انداز مرحمت اول ! فیوض
الهاماتکه انجق کندی قلمك شایان ایدی، حیفا که
اوخامهٔ قدرتی آهنین پنجهٔ استبداد قیردی، پارچه‌لادی؛
ملتك شو عید اکبر مسعودیتنی سن کورملی ایدك ؛
حیف صدحیف که سن حریتك طلوعنه انجق روحکله
نکران اولابیلیورسك ! او مبارك روح مجروحك
شمدی نورلر ایچنده پران اولیور. مقام شهادت انسام
حمیت وقدرتکه بتون عثمانلیلر نصب نکاه ایتمش؛ اوج
اقبال شهادت واجلالکده انظار ملتدن شفق رنك
وآسمان آرا هاله‌لر، نور انور سعادت ومفخرت لوحه‌لر
آچیلیور . ایشته اوغلك اکرمده اوعالم ضیاپاش علیین
مرتبتکه شو اثریله کلدی ؛ سکا سنی، سنك روحکی

کتیردی . اوغلکی‌ده پرستشکارانك اولان احرار امتله برابر حضور حمیت وعرفانکه قبول ایت ! روان مقدس کمالکه هزاران فاتحهٔ احترام واشتیاق عرض ایدرم ؛ خاك پاك مبارککه یوزمی کوزمی سوره‌رم باباجغم !

ردوس فی ۳ ایلول سنه ۳۲٤ کمال زاده
علی اکرم

باباجغمه سویلدیکم مرثیه‌در

— ۱ —

ای پنجه‌سنده جان ازیلن شیر خونفشان !
ای تیغی عمری پاره‌لین موت بی امان !
سندن بکا توارد ایدن یأس ومحنتی
وجدانم اولسه اکلایه‌ماز کیمسه برزمان،
کوکلمده‌کی کدورتی بالله سویلمز
وحی جلیل حقه سوزم اولسه ترجمان ؛
فریاد وآهه قالماسه کوکلمده اقتدار ،
درك ایتمز اولسه وارلغمی عقل ناتوان ،
بن قلبی یأس الیله یرندن سوکوب ینه
جانکاهه منعطف المه ایلرم نشان !
اللهه جانمی ویره‌رك فکر الیرده بن
مدهش حقیقتی بولورم حق قدر عیان !
اولسه‌م ده ناله‌م ایرمیه‌جك منتهاسنه :
روحم حزین حزین ایده‌جك تا ابد فغان !
هرکس جهانده شدتکه اوغرار ای اجل ،
بن اوغرادم خیانتکه ای عدوی جان :
شمشیر ظلمی یاره‌لی برقلبه صابلادك
اولدی بابام بیوکلکنه طویمدن جهان !

بر رکن اعظمی ییقیلوب آدمیتك ،
کوجدی بوکون ولیٔ حقیقدسی امتك !

— ٢ —

حقا كه بر ولى ايدك اى اكمل انام ،
اما حميت اولمش ايدى مرشدك مدام :
حريتى ، عدالتى ، شان حميتى
هريرده دائما ايدرك مبدأ كلام
احيايه فكرينى شوصغوق قانلى ملتك
افناى جسم وجان ايله ايلردك اهتمام ؛
كوستر ديكك طريق سلامتده شوق ايله ،
زنجير ظلمه باغلى ايكن ايلدك دوام ؛
بركيمسه اولمامشدى سكا بزده مقتدا ،
نور آلمادن كونش كبى صاچدك ضياى تام ؛
براويله ذوالفقار ايدى دستكده خامه كيم [*]
قان آغلادنجه ايلدى مليت ابتسام !
قولكله فعلك ايتمدى بركره اختلاف ،
نامك كبى كمال ايدك اى شاعر بنام .
كيم كورسه وجه پاككى حيران اولوب سكا ،
تا جان اوندن ايلر ايدى عرض احترام ،
كيم ديكلديسه نطقكى مفتون اولوب ديدى :
البت بو كونشوامت ايچون ذاتيدر امام .

ايواه غائب اولدى نظرلردن اول وجود ،
شمدى سمادن ايليور اجداد آكا سجود !

---

[*] مرحوم اكثريت اوزره لعل ايله يازى يازاردى.

— ٣ —

قارشيمده كيمدر ايكليه‌رك جان ويرن خيال ؟
آغوشنه وجود آرايان جسم بى مجال ؟
كيمدر شو رنكى كل كبى صولمش طونوق قمر ؟
كيمدرشوروحى وجهنه كلمش اوچوق جمال ؟
آللهى ، ملتى آ كيور شوق ايله مدام ، [*]
محصول عمر يى صورار اما لسان حال .
اولادينك محبتى اولمش‌ده بر ملك ،
طورمش باشنده رحلتنه ويرمز احتمال !
معنا فندن آغلايه‌رق عرشه اوچمه‌ده ؛
روحيله خالقه كيده‌جك جانلى برمآل !
بر بويله آنلى شانلى شهيد مقدسك
روح نجيبه موتى اولور باعث ملال !
كيمدر بوشان وحزنك ايچنده ياتان وجود
كيم رفته رفته جان غريبى بولور زوال ؟
نور ازلميدركه قيلار اصلنه رجوع ؟
يا فكر حقميدركه ايدر عرشه انتقال ؟
مطلق بو برحيات ابددركه منقلب :
انسان بورتبه عزت ايله‌ايتمز ارتحال.....

سنسك اوكورديكم متألم خيال آه ،
اى محترم پدر ، نيچون‌اولمقده‌سك تباه ؟

---

[*] مرحوم اللهنه قاووشديغى زمان بريمز ياننده بولنه‌ماشدق.

— ٤ —

سنسك ينه بيان ايده‌جك سريكى بكا ،
ای مظهر حقايق پرنور كبريا ! .
الله ايچون حقيقتكى ايله آشكار ،
يوكسلمكه بورتبه نه‌دن ايتدك ابتلا ؟
جنتده امتك شهداسى وجوديكى
تقديس ايچون وصولكه‌مى ايتمه‌ده دعا ؟
تبشير ايچون جنانى محمدمى منتظر ؟
يوقسه سكا جمالنيمى وعد ايدر خدا ؟
علويت مخيله‌ك اولمش‌ده بركونش
كوياكه روحكى چكيور عرشه دائما ؛
يا بر اله عشق ايدرك جنتى مقر ،
تصوير حسننى قلمكدن قيلار رجا ؛
يا قانلى قوينكى آچه‌رق سوديكك وطن ،
ايلر سنى حياته عدو ، عاشق بقا .
الله ايچون نكاهكى حصر ايتمه مادره ،
اولادكى اونوتمه‌كه دنياده هرصفا
سنسك بزه ؛ سونرسه ضياى ابوتك ،
بالله روحمز قراريز جان ايدر بكا !
سن مالك حياتكه ايلرسه‌ك اتصال ،
بزجه وصال خالق وجدان اولور محال .

— ٥ —

کیتمکسه مطلقا املك نزد عزته [*]
آل باری قوینکه کیده‌لم بزده جنته ؛
لایق کوروب‌ده جسممی برقانلی مرقده ،
بنسز روامی جانکی ویرمك شوملته ؟
لایقمی سنجه مادره قربان اولان قیزك
دوشسون ، مزاره عاشق اولوب ، ناز فرقته ؟
ایتسه‌ك بقا یولنده آنی کندیکه رفیق ،
احفادیکی آلیرده قوشار اول سعادته .
ممکن دکل شهادت ایله خالقه وصول :
خلق ایلمش مذلتی ترجیح رحلته !
سن باری آل‌ده قوینکه اصعاد قیل بزی
شانکله رحلت ایلدیکك اوج رفعته .
برکعبه اولسه‌ده وطنك هر دیاری آه ،
سنسز شرف غروب ایدر امواج ظلمته .
ایواه اویله کوکلمی طوتمش که سیرتك ،
ظن ایلرم که سن سبب اولدك شو صورته !
سندن بیلیر مماتکی بیچاره کوکلم آه :
فکرم سنکله واصل اولور هر حقیقته .

یوق ، یوق ، کوزمدن ایلمدك کندك اختفا
مولاده آلمادی ، سنی ظلم ایلدی هبا !

---

[*] بوبندی آکلامق مرحومك شو شعرینی بیلمکه متوقفدر :

نینه ، قوینکدن اویوركن چیقدم ،
کلدم اما بوجهانه بیقدم
برقیزم وار ، سکا قربان اولسون ،
اوغلمك مرقدی آل قان اولسون ،

بوده عثمانلیلره شان اولسون !
سن کیدرسه‌ك ینه کیتمز شرفك ،
آ وطن کعبه‌میدر هر طرفك .

— ٦ —

درك ايلين حقيقتنى رب العالمين

وهم ايلمزكه ايتدى سنى طوپراغه دفين :

دنياده حقه لازم ايدى جسم اقدسك ،

طغيان سيل ظلمه ايدك سد آهنين !

اويله خروشه كلدى فقط بحر ظلم كيم

امواجى قانلى براولور دريا اولوب زمين ،

هر طالغه‌دن آنده بر آتشلى سيف ايله ،

انسان قيافتده ظهور ايتدى بيك لعين !

هپ محويكه تهالك ايله ايتديلر هجوم ،

بيك پاره آچدى سينه‌كه هرسيف آتشين.

قالدك يكانه حامئ علويت وطن ،

اما ينه متين ايدك اى قهرمان دين !

ملت كه جسم وجاننى وقف ايتدك اوغرينه ،

ملت كه نام وشاننى سن ايلدك نوين ،

باقدى كمال راحت ايله اضطرابكه ،

بر كيمسه شانلى صولتكه اولمادى معين !

دوشدك نهايت ايلدى اعدا سنى تراب ،

حيفا كه جسمك اولمادى قلبك قدر متين.

دستكده پاره پاره اولوب طوتديغك علم

برشعرك اولدى موتك ايله خاكه مرتسم [*]

[*] طوتدى برنطعه‌يى آقان قانك
چاك چاك اولدى تير برانك
بايراغك پاره‌لندى دوشدى يره
اولدى هرپاره‌سى جهانه بره
بوميدر روز محشرك شانى
اى مه آسمان عثمانى ؛
نه مهابتلى انشقاقك وار !

— ٧ —

دنیاده نام وشانکی یازدقجه هرقلم ،
اصحاب ظلمی لعنت ایله یاد ایدر امم .
لعنت سنی هلاك ایدن اهل جهنمه !
اولدقجه شانلی مسکنك اول قبر محترم .
بیت خدایی قاپلادی مظلوم قانلری ،
خیل عدو مساجده هپ باصدی‌ده قدم
برنبذه همت ایتمدی ملکك اعاظمی ،
کیتدی وطن‌ده کلدی برکیمسه‌یه الم ؛
افنا ایچون اذا ایله اما وجودیکی
شیر دلیره بکزه‌دی هربانیٔ ستم !
بونلر یزیدی کچدی شناعتده ایلرم
کندیجه بشقه بیلدیکم اللهه بیك قسم !
احیای دینه خادم ایکن فکر اقدسك ،
عد ایتدیلر دیانتکی هادم حرم ؛
لعنت سنی شهید ایدن ارباب ذلته ،
اولدقجه سوزلرك فلکه ناشر حکم !
بالله کوکده موتکه ارواح آغلادی ،
اولدك اورتبه محنت ایله ای نبی شیم .

هرقطره کیم سمادن ایدر قبریکه نزول ،
برآه اولورده تا ملکوته بولور وصول !

— ٨ —

برصبحدم‌كه كوك يوزى پر اغبرار ايدى ،
كوكلم كبي فلك‌ده اوكون زار زار ايدى ؛
كوكدن ملكلرك طوپيلوردى فغانلرى ،
يرده شهيد ايكلديلرى اشكبار ايدى ؛
برساحله بش اون نفر ايتمشدى اجتماع ،
هرعسكرك يوزنده الم برقرار ايدى .
تابوتى قورشونه صاريلى برجنازه آه ، [*]
اول ارلر آرقه‌سنده اوكون اشكار ايدى .
علويت ومهابت وصافيت وكمال
هم جانليرده هم اولوده تابدار ايدى !
آلاى پروقار حميت‌كه زينتى
تابوت شام رنك وسما اعتبار ايدى ؛
قورشونده شعله شعله طوران نور آفتاب
كويا سماده انجم پرتو نثار ايدى ؛
كوياكه برجهان كوكه ايلردى اعتلا ،
يا براديب واصل خاك مزار ايدى ؛
قان آغلايوردى قلب حزين وطن اوكون :
عكس شفقله روى زمين لاله زار ايدى ....

حقا كه دوشدى شانكه لايق شو رحلتك ،
اى محترم پدر ، نه بيوكدر شهادتك !

[*] مرحوم اولا ساقزده دفن اولنوب مؤخراً بولايره نقل ايدلديكندن تابوتك اوزرينه هكيملر قورشون صاردېرمشلر ايدى .

— ۹ —

کویدن چوجقلر ایتمش ایدی راهنه شتاب ،
معصوم چوقمی ایلسه مظلومه انجذاب ؟
صاچدقجه شمه باد صبا هر شکوفه‌دن
ایصال ایدردی روحنه سوزشلی برجواب .
عسکر ، چوجق ، چیچکله محاط اولدی اول ادیب ،
آلایی صانکه ایتمش ایدی کندی انتخاب !
وقتاکه قرب مدفنه کلدی بوشان ایله ، [*]
برصوت آمر ایلدی بر فرقه‌یه خطاب ؛
انسان سسی دکل ، او ندای خدا ایدی
کیم آسمانه عکس ایدرك ویردی انقلاب !
عسکر سلامه طوردی ، مکافات قلبنی
بولدی بوصوك سلام ایله اول مقدرتماب .
عسکر دکل سلامه طوران ، اول سلام ایله
عثمانلیلقدی ایلین اعلان اضطراب !
مطلق بو رتبه حزن ومهابتله ایلمز ،
برلحظه‌ده قمرله غروب ایتسه آفتاب ؛
بیلمم فقط نصل ایدییور نور حق غروب ،
بیلمم نصل کمال اولیور بر آووج تراب !

حیفا که بیلمامك یاشادیر آدمیتی ،
مقبردر آدمك واز ایننه برحقیقتی !

---

[*] بولایرده سلیمان پاشا تربه‌سنك اوکنه بر بلوك عسکر دیزلمش ومرحومك نعش مبارکنی تربه قپوسی اوکنه کلنجه سلاملامش ایدی .

— ١٠ —

ای نور حقه مهبط اولان محترم مزار ،
ای ملتك كمالنی حاوی اولان دیار !
حافظسك اول وجودی كیم اولمشدی عاشقك
ایتدی وطن، وطن دیه آغوشك اختیار.
تزیید عز وشانك ایچون كلدی قوینكه ،
اللهه ایلسه‌ك یاقیشیر عرض افتخار !
بندن فقط اوجسم مبارك دكل جدا ،
یالكنز سنك دكل ، بكا كوسترمه اغترار :
بن آغلادقجه كریه‌می كوزدن قاپار نسیم ،
ایلر سحر سحابی ایله خاككه نثار ؛
آه ایلدكجه قلب غریبم ، ترابكه
كوكدن حزین حزین دوكیلور رنك اغبرار؛
بلبل قیافتنده كلیر هر سحر سكا
روح غریبم آغلار، ایدر موتی شرمسار.
ای سجده‌كاه فكر وادب ، ظلمتك سنك
اصحاب فهمه نور خدا ایلر آشكار.
ای كعبهٔ جهان حمیت ! بوكون سنك
آغوش شفقتكده یاتان شمس اقتدار

حقك سكا امانتیدر مصطفا كبی
محشرده امتی اوله‌جق انبیا كبی !

— ١١ —

موتا دكل ، اوقبره كيرن آنلی برشهيد ،
اولمش حميت اوغرينه وجدانلی برشهيد !
كوكسنده يوقسه قانلری ، آلننده پارلايور
علويتی ؛ كورنجه دينور : شانلی برشهيد .
افكاری نور اولورده بوكون قبرينه دوشر
بر چوق شهيده حجت رجحانلی برشهيد!
اولدی ، فقط وجودينی خلق ايتدی ملتك ؛
بر كعبه قيلدی قبرينی عرفانلی برشهيد .
الله يولنده جانينی بذل ايتدی امته ،
اسلامه ، دينه پك بيوك ايمانلی برشهيد .
كيتدی خدايه ماتی مسعود كورمدن
وجدانی يارەلی ، يوركی قانلی برشهيد .
بولدی جهانده شمدی اك علوی مقامنی : [*]
اولدی رفيق اكا ابداً شانلی برشهيد .
وجدانه اورتبه امين اولدی نفسی كيم [**]
دنياده كنديته دير ايدی جانلی برشهيد .
ماهيتی حميت ايدی ، فكری حب حق ؛
معشوقی خامه ، فطرتی عثمانلی برشهيد !

محشرده خامەيه طاقەرق قانلی بر كفن ،
سنجاق ياپارده جنت ايچنده بولور وطن !

---

[*] مقصد سليمان پاشادر .
[**] « نه دولتدر شهيد ذی‌حيات اولمق بو دنياده »
مرحومك برمصراعيدر.

— ١٢ —

ایواه کیتدی ، عالم قدسیت آغلاسون ،
شمدی جهانده شعر وادب ، حکمت آغلاسون!
ایواه اولدی ، موتنه کوکلم کبی مدام
هر صاحب فضیلت واهلیت آغلاسون !
شمدی وطنده نامی‌ده محو اولدی کندینك
نام کمالی یاد ایله حریت آغلاسون !
روح سعادت اولدیکنی ایلسون‌ده یاد ،
محنتلی آغلاسون اکا بی‌محنت آغلاسون !
مدهش کوروب حیاتنی اطفال ملتك
هر مادرك دلنده بو کون شفقت آغلاسون !
اطرافنی عدوایله فرض ایلسون محاط ،
هر دخترك یوزنده بو کون عصمت آغلاسون!
ملتده یوقسه آغلایه‌جق اول ادیب ایچون
جنتده غملی موتنه بر امت آغلاسون !
برکون آنجه نامنی ملت ، اذا ایله
امحاسنه سوزنده کی علویت آغلاسون !
دست مؤیدکدن اولوب تا ابد جدا ،
بیچاره قالدی هر قلم همت آغلاسون !

خاموش ای قلم که کمالی ایدر بیان
آنجق ینه اوخامهٔ درّاك آسمان .
١ نیسان ١٣٠٥

عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتی مرکزینه

قدس : ۲۸ تموز ۳۲٤

ملکك الك هجرا برکوشه‌سنده ، قدسده بولندیغم ایچون عصر غزته‌سنك ــ ١٤ تموز سنه ۳۲٤ تاریخلی نسخه‌سنی دها بوکون کوره‌بیلدم . شهادت قانلرینك تصلبندن وجود بولمش قدر علوی ومقدس اولان لوای حریتی کهکشان ییلدیزلرینك آغوشنه قدر نصل اعلا ایتدیککزی تفصیلاتیله بیله‌میوردم. اولوای نور انوری، عثمانلیلرك ماضیده‌کی شان‌واجلالی، ملتك مستقبلده‌کی فیض و اقبالی قدر پارلاق بر برج ابدی الاشتهار حریت واستقلاله، تا عرش اعلاده اوچوشان ملکلرك قنادلریله مصافحه ایده‌جك بر اوج کماله ایصال ایتمشسکز .

ای احرار ملت ، ای عثمانلیلر ! ای وطنك الك معزز ومحترم اولادی اولان عسکرلر ! سزی مرحوم پدرم کمالك فکر وروان وجنانمه مؤبداً یرلشدیرلمش اولدیغی وطن محبتنك الك صمیمی الك متهیج الك روحپرور الك علوی اشتیاقلری اره‌سنده غزته‌کزك مداد قدسیٔ حریتله یازلمش سطور نورینی کوره‌میه‌جك

قدر آغلادیغم بتون طمارلرمده‌کی خون‌حمیتی نسخهٔ
طلاقت آرایانهٔ حریتکزك صحائف مبارکه‌سنه کوز
یاشلریله اساله ایده‌جك قدر آغلادیغم بر صره‌ده ،
روحمك شمدی شو دقیقه وجودمدن آیریله‌رق مصر
حدودی‌جوارندن ، قدسدن تابولایره قدر اوچوب‌ده
اوراده کعبهٔ عثمانیان اولان قبر کماله دوشدیکنی ،
اونك خاك مبارکنه یاپیشدیغنی حس ایتدیکم روحمك
بتون صمیمیت وانجذاب وتقدیر ومفخرتیله تبریك
ایدرم .

غزاکز ، غزای اکبر حریتکز جمله‌کزه ،
جمله‌مزه مبارك اولسون . وطنی بر موت محققدن
قورتاردیکز . عثمانیلیغی ، مزارینك باش اوجنه کلمش
ایکن احیا ایتدیکز . آسمان تاریخ انسانیتده ، آفاق
ماضیدن مدارج آتی‌یه لوامع فشان اولان کهکشانلر
آره‌سنده کهکشان حریتمزده امین اولکز که اك
مکوکب ، اك مشعشع ، اك فکر آشوب ، اك روحپرور
مناهج سلامت ونجات وسعادته مظهر اولمشدر ،
و اوله‌جقدر .

وقف ایلدم وجودیمی بن راه ملتـه ،
بذل ایلدم حیاتمی فکر حمیتـه ؛
جسمم عدمده اولسه‌ده‌خونم بوغار سنی ،
ویرمم مجال بن سکا خلقه خیانته !

قطعهٔ بلاغت آفرین حمیتنك قائلی اولان کمال مکرم

نه‌قدر دور اندیش بر صاحب نظر حکمت ، نه قدر متین
وموقر بربانیٔ حمیت ، ناصل مدقق وحکیم بر واقف
روح ملت ایمش! اوت ایشته لسان‌درایت حرینکزده
ظالملری کمالك خون حمیتیله بوغدیکز . اوت ، ایشته
لسان جلادت حریتکزده کمالك نام علویسی جنان
فضیلت وحمیتکزده اونك فیض و الهام قدسیسی
بولندیغی حالده ظلم واستبدادی زیر و زبر ایتدیکز .
امین اولیکزکه ، شو غزای مبرور عثمانیان ، شو
عالی موفقیت ملت :

اولورسه‌م کورمدن ملتنده امید ایتدیکم فیضی
یازلسون سنك قبرمده وطن محزون بن محزون

دین کمالك ، او شهید حمیتك عظام پارهٔ جسمنی
قبرنده تترتمشدر . فقط ای احرار ملت ، ای جماعت
کبرای حریت ؛ مقتدای عرفانکز ، پرستیدهٔ
وجدانکز اولان کمالك روحنی شاد ایتمك ایسترمیسکز؟
اونك نام ابدیسنه قارشو حس ایتدیککز حرمت
بی‌نهایتی بتون افعال وحرکاتکزله اعلان ایتمك ایستر-
میسکز ؟ کمالك مسلك حمیتنی ، بندن ، اوغلندن
اوکره‌نیکزده اثر جلیلنه دائما اقتفا ایدیکز : بابام
دولت وملت عثمانیه‌نك سعادتنی ، حیاتنی خاندان
سلطنتله قائم بیلیردی . خاندان سلطنته قارشی لایتغیر
بر حس حرمت بسلردی . پادشاهمز افندمزه

کوستردیککز حرمت و رعایت مرحومك بو اعتقاد قویمنه تماماً مطابقدر. شان ابدیت نشان حریته الحق لایقدر. دائما بومسلکی تعقیب ایدیکز، دائما پادشاهمز محترم ومعزز وموقر اولسون.

برده، ای سیوف جلادت عثمانیانی بازوی حمیتله طاشیان، نام بلند حریتی او قلیجلرك اوجیله صحیفهٔ آسمانه یازان قهرمان عسکرلر! ای عثمانلی ادبیاتنی، عثمانلی شعرینی عین سیادت اولان خدمت ملته وقف ایدرك بوکون اولاد وطنك تربیهٔ فکریه ووجدانیه‌سنی درعهده ایلمش بولنان محررلر! ای شبان معرفت، ای افراد حمیت، ای عثمانلیلر، قان دوکمیکز! قان دوکمکدن جداً فوق العاده اجتناب ایدیکز. بابام قاندن چوق متنفر ایدی. فرانسه اختلالنه دائر آثاری برابر مطالعه ایتدیکمز زمانلر قانلی صحیفه‌لره کلدکجه کندی خون حمیتی بردن بره قلبنه چکیلیر، هرزمان برعثمانلی بایراغنك انعکاس تموجاتندن حصول بولمش قدر روح استیناس بر احمرار ایچنده بولنان او مبارك چهره‌سی کفن رنکی باغلاردی. بکا قان دوکولمکدن طولایی او قانی دوکنلرك کندیلرینه حتی بتون افراد ملته ترتب وتوارث ایدن مهالك ومصائبی ساعتلرجه آکلادیر، آغلایه‌رق سویلردی. برملتك قانی دشمن قارشوسنده، محاربه میداننده دوکولور دیردی. مجبوریت قطعیه اولمدقجه، اعلام ظلم واستبداد قانلر ایچنده افراد ملتك وجودلرینه

صاریله‌رق افراد ملتی بو غمدیجه قان دوکولمسنی ذره
قدر تجویز ایتمزدی . قان دوکمکده دوام اولنورسه
معصوم قانلری‌ده دوکولور ، فکر انتقامه اولوم
آلت اتخاذ ایدیلیرسه اولوم ، زمان کجدکجه اخوان
حمیت آره‌سنده صوقولور ، اولوم ایکرنج چهره‌سیله
آره‌مزده بر افعئ خیانت کسیلیر، نعوذ بالله بر بریمزك
اراقهٔ خوننه باشلارز. شبان حریت بر طاقم اغراض
شخصیه‌یه قربان اولور ، کابوس استبداد ولو موقتاً
اولسون بو حالدن ، بو تفرقه‌دن استفاده‌یه
قالقیشیر . الحذر ! ای اخوان حمیت وحریت ، اراقهٔ
خوندن الحذر! مقصد تأدیب ایسه ، مقصد جاسوسلغی
وطندن قالدیردیغکز کبی جاسوسلرك وجودینی‌ده
کوزدن نهان ایتمك ایسه ، ملعونلری طوپلاتدیریکز.
ملکك هر طرفنده هپسنی توقیف ایتدیریکز. صوکره
بو قافلهٔ اراذل وادانی‌یی واپورلره طولدیریکز ،
ایسترسه‌کز زنجیرلره اوردیره‌رق فزانه کوندریکز .
معصوم ، مظلوم ، بیچاره ، محتاج ، غریب ، بیکناه ،
پریشان ، چوجقلر ، مکتبلیلر ، ضابطلر ، محررلر ،
ادیبلر ، یوزلرجه بیکلرجه عثمانلی اوتوز سنه‌دنبری
فیزان چوللرنده ایکلیوردی . شمدی‌ده جاسوسلر
اورایه کوندرلسون ؛ بوقدر مظلومی بوقدر معصومی
برنشان ، بر مدالیه آلمق ویا برقاچ غروش ایدنمك
ایچون کوندردکاری یرلر ، او دنیا جهنملری
نه‌سیدر کورسونلر ، اوکرنسونلر ؛ فزان شمدی

تخليه ايدلدی. طربلس غرب ولايتنك موازنۀ نفوسنه
خلل كلدی . ملكك شمدی هر نقطه‌سنه اماله‌ٔ نكاه
ايدن اصحـاب حميت طربلس غرب ولايتنـه عارض
اوله‌جق شوفنالغه نظر بيقيدی ايله باقه‌مزيا ! ايشته ای
اخوان ملت جاسوسلر حقنده اتخـاذ ايديله‌جك قرار
بويولده برجملهٔ استهزائيه‌يه موافق اولماليدر. جاسوسلر،
خفيه‌لر شدته‌دكل آنجق تحقيره لايقدر. طوپراقلر يمزی
بوملعونلرك پيس قانلری ايله‌اسقا ايتميكز. مقصد نمونۀ
عبرت‌ايسه برقاچنی تپه‌لمكله بونی ده كوستر ديكز. آرتق
الويرر! قان دوكميكز، قان دوكميكز. ای عثمانليلر!
شو تلغرافی سزه مرحوم پدرمك امريله، هر ثانيه يانمده
طولاشـان ، وجدانمه نفوذ ايدن روح مقدسنك امر
قطعيسـيله يازديغمی ، اختيـارمك فوقنده بر قوۀ
معنويه‌نك تحت تأثيرنده يازديغمی آكلايورم. موجوديتمی
حس ايتديكم قدر آكلايوب حس ايديورم. بابام بكا
دييوركه : اكرم ، احرار ملته سـويله : فرانسزلر
اختلاللرينه اعتدال ايله باشلاديلر، كيتدكجه قهروشدته،
جبر وظلمه قابلديلر. بيكلرجه يوز بيكلرجه آدم موت
هائلك آغوشنه تسليم اولندی . جاسوس ، خنزير ،
ملعون برچوق فرانسزلر آره‌سنده برخيلی معصوم ده
كيتدی، فرانسه طوپراغنه دوكولن قانلردن فرانسه‌نك
آفاقنی احمرار حجاب استيلا ايتدی. نهايت فرانسزلر
اولومی نتيجهٔ حكمتده زبون ايلديلر . اعدام فكرينی
براقديلر . وطنـلرنده قالمش اولان بقيـهٔ اراذلی

وطنلرندن طرد واجـلا ايله مملكتلرينی قورتارديلر.
ياز اوغلم، سن بنم نامنه، بنم فكر حميتمك نامنه، روحمك
نامنه احرار ملته ياز ! فرانسه ملتنك الك صوك واصل
اولديغی مرتبـه‌يی بز انقلابمزك تا مبدأ نده احراز
ايده‌لم . عثمانليلغـك نه يوكسـك ، نه متـين ، نه
علوی بر خصلت اولديغنی انظـار عالمـه كوسـتره‌لم
طوپراقلرمزه ، شهيد قانلريله يوغورولمش طوپرا-
قلرمزه خفيه خون ملوثنی ، جاسـوس دم محقرينی
دوكميـه‌لم . اوغلم ، عثمانليـلره بنم بوفكرمی روحمك
بوامرينی سن سويله .

ايشـته ای عثمانليلر ، بابامك بكا امرلرينی سزه
ديلمك دونديكی قدر ، هرزمانكی لسـانم اولان لسان
وجـدانمك حار و طلاقت پرور شـيوهٔ صميميتيله
سـويلدم ، تقرير ايتدم ، انسـانلری حر ياراداں الله
عظيم الشـانك لطف ربانيسندن ، حضرت پيغمبرك
روحانيتندن كمالك باقی ومؤبد اولان روان حميتندن ،
ملتك شو عالی ونجيب ملتك وجدان مقدسندن اميدم
اودركه كمالك بعدالموت عثمانليلره كوندرديكی بر وصيتنامه
ديمك اولان شو تلغرافنامه‌م احرار عثمانيه‌نك يوركلرينی
يرندن اويناده‌جق ، روحلرينه آغزلرينه كتيره‌جك
ملعون جاسوسـلر حقنده نفی واجـلا و مؤبداً طرد
وتبعيد قراری كلماه حرمتنه حريت نامنـه بالاتفـاق
اتخاذ وتطبيق ايديله‌جكدر .

ای عثمانلیلر ! بن بوملتك فطرةً، خلقةً ، ارثاً ، وجداناً ، قلباً وفکراً اسیر ومفتونی اولمقله ، بوملت معظمه اوغرینه جانمی نه زمان لزوم کوریلیرسه فدا ایتمکله مفتخر افرادندنم . بن سزك کمالکزك اوغلی یم. هیچ برزمان هیچ بردقیقه بابامك اوغللغندن آیرلمادم . اونك ناموس وعرفان ووجدان وحمیتی تماماً بکا توارث ایتمشدر . بونی هپکز بیلیرسکز . ایشته ملتمه علناً عرض ایده بیلدیکم برنجی خدمت نجه اولین پای سیادت شوتلغرفدر . امینم که وجدانمك شومأموریت معنویه سنی فوق العاده برحس سعادت ومفخرتله تلقی ایده جکسکز . امینم که بابامك وصیتنی طوته جقسکز . بونی بکا برجملهٔ حیات افزا برکلمهٔ روح آرا ایله تبشیر ایدیکز. تا که بن ده مستریح القلب اوله رق بوراده وطنك شو مجرا نقطه سنده ملتمك دولتمك خدمتیله مشغول اوله بیله یم .

سزه عرض ایده جکم برشی دها قالدی . مرحومك اثرلرینی کورمك اوقومق ایسترسکز . بو عثمانلیلرك اك بیوك حقیدر ، بوحقی ملتمه بخش ایتمك ده بنم اك مقدس وظیفه مدر. یالکز آثار کمالی غزته لرده برر ایکیشر طبع ایتدیرمك طرفدری دکلم . کمال نصل برهیکل معظم حمیت ایسه اثولری ده هم کمیت هم کیفیت اعتباریله اویله بر کتلهٔ معظمهٔ علویتدر . کمالك کلیات آثاری برترتیب مکمل آلتنده تماماً

باصلملی ؛ جزؤ جزؤ نشر ایدیله‌رك انظار مشتاقانه
عرض ایدلملیدر . بیلمدیککز ، کورمدیککز
شعرلری وار . تاریخی وار . مکتوبلری وار .
تبشیر ایدرم ؛ بونلرك هپسنی کوره‌جکسکز ، هپسنی
مطالعه ایده‌جکسکز . کندی اشعار پریشان مألمی‌ده
طبع ایتدیره‌جکم. قیمت ادبیه‌لری هیچه قریب اولمقله
برابر طبع ایتدیره‌جکم. بونلر آره‌سنده‌ده مرحومه
سویلدیکم مرثیه‌یی بوله‌جقسکز . مرحومك شان و
شهادتنه یاقیشه‌جق درجه‌ده برشعر اولدیغنی سزه
سویلمکدن هیچ چکینمه‌م. بووظیفه‌لرك هپسنی هپسنی ایفا
ایده‌جکم. شوقدر که آره‌دن بر آز وقت کچه‌جك، وقت
اك ضروری برقانون مجبر دکلمیدر ؟ ای احرار ملت!
حریتکزی استحصال ایچون اوتوز بش قرق سنه صبر
ایتدیکز ، بکله‌دیکز؛ مقتدای عرفانکز اولان کمالك
آثارینی‌اوقومق ایچون‌البته بر آززمان‌صبر ایدرسکز.
بکا باشقه نه امر کز وارسه اونی‌ده همان تبلیغ ایدیکز.
امینم که سزك هر امر کز وجدان ملته ، کمالك مسلك
حریتنه موافق و بناءً علیه کمالك اوغلی ایچون‌ده
درحال اجراسی فریضهٔ ذمت اولور . جوابکزی
بکلیورم .

بو تلغرافك سلانیکه واصل اولنجه‌یه قدر
بر چوق مرکزلردن آلینیرکن خطایه اوغرایه‌جغنده
شك وشبهه اولمایان کلمه‌لری جمله‌لری طوغرو اوله‌رق
اعاده ایدلدکدن صوکره عیناً نشر اولنمسنی

عنايت اخوتكاريكزدن تمنى ايلر وبتون عثمانلى احرارينه
تاجان اويمدن عرض تعظيمات بى غايات ايلرم .
ياشاسون حريت ! ياشاسون ملت ! ياشاسون
عسكر ! ياشاسون حميت ! .

كمال زاده
اكرم

اتحاد وترقى

كمالك روح پاك ومعززينك برخطاب هاتفى
ومعنويسى حالنده قلوب ملتى تهييج ومتحسس ايدن ،
ملتك اوتوز سنه‌لك محروميت حريتله برابر ضايع
ايلديكى اومقتداى قدسىٔ احرارانى ايچون مستغرقى
اولديغى ماتم ابدى بى تعديل ايليان ، كمالى اوشمس
غارب ادب وحميتى ، يكيدن بتون شعشعهٔ حماست
وطنپرورانه‌سيله بتون قوهٔ سحار شعر ومكارميله
آفاق سعادتمزده انفلاق ايتديرن بوتلغراف ، بو ۱۸۰۰
كلمه‌لك برات عظماى ادب وحكمت ، جهان مدنيته
قارشو وثائق فاخرهٔ انقلابمز آره‌سنده برجاى تكريم
اشغال ايليه‌جك اولان بو وثيقهٔ بى عمتاى حميت ،
اى نجل اكرم كمال بزه شونى تبشير ايتديكه وارث
موهوباتى اولديغكز اووالد معزز ومقدسكز نجل
كريمى صورتنده بتون كمالات ادب وحميتى ، بتون

معالئ احتساسات وطن وحريت پروريسى ايله ، بتونْ آثار وافكاريله آره‌مزده يشايور . روح كمالك اخطاراتنه ، احتساسات علويهٔ وجدانيه كزده‌كى نزاهت وصفوت موروثهٔ حميته ، مواعد مبجلهٔ لطفكارانه كزه بتون صميم امتنانمزله تشكر ايدر ، بيوك بر تشنكى وتهالكله انجاز وعدكزه انتظار ايلرز .

قلعهٔ سلطانیه‌دن چکلمش فی ۳۱ تموز سنه ۳۲٤ تاریخلی و ۱٤۱ نومرولو تلغراف :

قدسده بیروت والیسی اکرم بکه

قلعهٔ سلطانیه‌نك بتون ضابطان وامرای عسکریه ایله مأمورین ملکیه‌سی واپور مخصوص ایله واحتشام فوق‌العاده ایله بو کون کلیبولی‌یه کله‌رك مؤسس بنیان حریت پدریکز کمال بك پدرمز مرحومك قبرینه یوزلر سوردك ، روان پاکنه ختم شریف وفاتحه‌لر تلاوت ایتدك ؛ ای ملته شوداهیٔ معالی پرورك یادکار قیمتداری اولان اکرم ، همت همتکه ملت سندن خدمت بکلر پدرك کبی حیاتی استخفاف اقبالی استحقار ایت ؛ صدر اجلالك سینهٔ تعظیم امت اولسون .

قلعهٔ سلطانیه اتحاد
وترقی جمعیتی

قلعهٔ سلطانیه اتحاد وترقی جمعیتنه

بابامك ساقزده جامع قاپیسنك اوکنه آتیویردکلری نعش مبارکنی ابوالضیا توفیقك استحصال ایده‌بیلدیکی

ارادهٔ سنیه اؤزرینه اورادن چیقه‌رق بولایره بن
کوتورمش تابوتی عسکرله برابر بن طاشیمش ایدم.
شیمدی کعبهٔ عثمانیانك زیارتنده سزکله برابر بولونه‌
مادیغمدن دولایی نه قدر متأسف ایسه‌م تلغرافکزی
آلمقله اوقدر مفتخرم. زیارتکز مبارك اولسون، ای
احرار مسلمین، قلب مجروح وطنده یاتان کمالك روح
کریانی خندان ایتدیکز. بندن همت بکلیورسکز
اویله‌می؟ عموم جمعیتلرکزه دها کچن کون تلغرافله
یازدم: حیاتم مال موروثکزدر؛ نه زمان وطنك اك
کوچوك برسعادتی ملتك اك دکرسز برفیضی ایچون
کمال زاده‌نك فکرینه قلمنه قلبنه وجدانته وجودینه
حیاتنه احتیاجکز اولورسه بونلرك هپسنه همان تصرف
ایدیکز؛ هپسی سزکدر. هرزمان حیاتی استخفاف،
اقبالی استحقار ایتمشمدر. اون سکز سنه ییلدیزده کوز
حبسنده قالدم؛ ینه ملتمه خدمت ایتدم؛ ملعنت استبدادك
زبون قهری قالان قلممله نجهٔ مظالمده صیقیلان قلبمله
فکرمله حاصلی هرحالمله خدمت ایتدم. بوکون کمال
زاده‌یه بیان حسیات ایدن احرار امت آره‌سنده ع.
نادری بیلمین وارمیدر؟ اکرمی ایکی سنه‌یه یاقین قدس
متصرفلغنده ده کوردیکز.

منفرد قالدم بویولده کائناتك رغمنه

حکمت شیرانه‌یی بنم ایچون اویله برمنهاج سعادت
اوقدر ابدی ولا یتغیر برخصلت درکه رغماً للعالم

قدسـده ارتكاب وارتشـايه ، ملعنته ، ظلمه اعلان
حرب ايدرك خرسزلغى زير و زبر ايلدم ؛ جاسوسلغى
بوسنجاغه اوغراتمادم. اى قهرمانان دين وملت ، اى
پرستشكاران حريت ! كمالـكزى نه قدر تقديس
ايدرسه كز آزدر؛ فقط اكرمكزىده پك چوق سوه
بيليرسكز كه اوده سزك امريكزه جانيله حياتيله آماده
برمرد حميت، بروطنپرور صاحب همتدر. يارين بيروته
كيدييـورم، جمله كزه احترامات بى پايان وتحميدات
وجدان عرض ايلرم .

كمال زاده
اكرم

عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتی وساطتیله قهرمان حریت انور بکه

قدس : فی ۳۰ تموز سنه ۳۲٤

قدسه بوکون هنوز شمدی واصـل اوله بیلن غزته‌لرده رسمکزی کوردم. اویله برزمانده‌که بیروته کیتمك ایچون قدسدن آیریلیرکن قدسده‌کی عساکر شاهانه‌یه ایراد ایده‌جکم نطقی یازمقله مشغول ایدم. سزك سیمای جلادت ومآل حمیت وحریتکزله یازمقده اولدیغم نطق آره‌سنده‌کی روابط معنویه‌یه حیران اولدم. آه، ای قهرمان عسکر! ای شهید ذی‌حیات وطن! شو حریت جوشاجوشك، شو کرهٔ ارضه صیغه‌میان، کوکلره قدر ارتقـا ایدن سعادت ملتك بر ذره‌سـنه مظهر اوله‌مادن زنداندن زندانه، منفادن منفـایه آتیـله‌رق، ملتك سیـاه ماتملرینی، قانلی کونلرینی کورمکله قاتلانه‌رق هرکون، هردقیقه موت حزن ویأس ایله اولمکدن قورتوله‌میان، نهایت برکوشه‌ده حادثا کنج یاشنده وفات ایدن بیچاره، بدبخت کماله، اولدیکی وقت موتنه اوغلندن بشقه مرثیه سویلیه‌جك

بر شاعر بیله بوله‌میان عاشق ازلیٔ ملت ، محروم
جریحه‌دار حریت کماله سن ، سن نیچون برنانیه شو
قهرمان طور ذی وقار حمیتکله ، شو علوی مآل شان
وقدرت وحماستکله کورونمدك ؟ کل ، مشیت ازلیه ،
ارادات الهیه بویله ایمش . کمال شهید اوله‌جقمش که
دنیایه سن کله‌سك .... کل شمدی مرحوم بابامك
روح شادانی دوداقلرمده اهتزاز ایدوب طوررکن
کل‌ده سنك جبین معلا مرتبه‌کی بن اوپه‌یم قاردشم

کمال زاده

اکرم

*
* *

اتحاد وترقی

کمال زاده اکرم بك افندینك بوندن‌اول‌ده نشر
ایتدیکمز بیك سکز یوز کلمه‌لك تلغرافنامه‌لری
مرحوم مقدسك قلوب ملتده هیچ بر وقت اولمه‌مش
اولان خاطره‌سنی برقات دها احیا وتقدیس ایتدیردی .
اکرم بکك انور بکه خطاباً کوندردیکی یوقاریکی
تلغرافنامه‌سنی‌ده عین مقصده خادم اولمق اعتباریله
مع الافتخار درجه مسارعت ایدییورز . انور بك
حقنده‌کی تقدیراته میر مومی الیه طرفندن بیان
تشکرات ایلرز .

يافه : فى ٢ اغستوس سنه ٣٢٤

مرحومك ، ايلك اويناديلديشنده طراقهٔ بلنديله ايوان استبدادى صارصان « وطن » ى اويناديقلرى كدك پاشا تياتروسنه بنى بابام ماغوسه زندانده بولنديغى زمان كوتورمشلر ، بابامه مخصوص لوجه‌يى بكا آچمشلردى . لوجه‌نك چوقه قاپلانمش ديوارلرينى ، دوشه‌مه‌لرينى دها كوچوك برچوجق اولديغم حالده حسرت كمال ايله آغلايه آغلايه اوپديكمى حالا تخطر ايدييورم . ايشته شيمدى ده روح كمالك مسعوديت اخرويه‌سنه هركون برنشئه نشوهٔ تبريك ومفخرتله اشتراك ايدن روحم « وطن » تياتروسنى برساحهٔ جريتده اوينامغه موفق اولان شبان ملته عرض احترامات ايدييور ، اونلرك كوزلرينى اوپرم .

كمال زاده

اكرم

بالعموم ولايات والوية غير ملحقه مركزلرنده متشكل اتحاد وترقی جمعیتلرینه

حریت لفظ مقدسی علوی بر طراقهٔ صاعقه آهنك ایله ملتك قلبندن فوران ایدرك آسمانلرده ولوله آرای ظهور اوله‌لی آره‌دن یکرمی کون کچدیکی حالده بن بوراده قدسده مرحوم پدرمدن بحث ایدن ، اونك روح مبارکنه ملتك، عثمانلیلغك وعثمانلیلرك ندای شکران ومحمدتنی ایصال ایلین غزته‌لری، رساله‌لری هنوز برر ایکیشر کوره‌بیلیورم. قدس وطنك دیکر محللرینه او قدر اوزاقدر ؛ خصوصیله پوسته‌لری اوقدر غیر مطرددر . قدسه استانبولدن بر آیده مکتوب کلدیکی واردر. ایشته بوسببدن طولایی بابامك روحنه بر فاتحه قدر مقدس دینلمکه احرا آوازهٔ حریتی حسیات شکران ملتی ایصال ایدن، نام حقیرانه‌می ده مرحومه حرمةً یاد ایلین احرار عثمانیانك، عثمانلی عسکرلرینك، عثمانلی محررلرینك هر برینه آیری آیری حسیات وجدانیه‌می عرض ایده‌مدم. سلانیکده منتشر «اتحاد وترقی» غزته‌سنی توسیط ایدرك غزای حریتمزی تبریك ایلدمسه‌ده غزته‌نك ساحهٔ

وسيع الانحای وطنه نه قدر زمانده انتشار ايده‌جكنی
بيله‌مم . حالبوكه هرطرفدن مملكتمزك هركوشه‌سندن
بكا تبريكنامه‌لر، تلغرافلر ياغديريليور. بتون حسيات
ملت ، وطنك هر نقطه‌سندن جوشان اوله‌رق كليور ،
كليور، قدسده برهالهٔ غرای حريت‌شكلنده نظره‌كاهمی
احاطه‌ايدييور، صماخمه برولولهٔ دورادور وخنداخند
نجات وسعادت ، جاذبه قانونلرينه قاپيله‌رق فضای
نامتناهيده دور ايدن فوجه بر كرهٔ حياتك صدای
وآهنك ازليت نمونه‌سی مشابه برطراقهٔ بلند حريت
اوروپور ؛ آه ای احرار ملت ، ای شبان معرفت ،
ای صاحب سيوف جلادت ، ای عسكرلر ، ای قهر-
مانلر ! بيلمزسكنز ، تصور ايده‌مزسكنز كه وجدانم ،
بابامك نور نكاهنه سنه‌لرجه معروض اوله‌رق برمطلع
مجلای حميت وحريت، بر منبع بی‌انتهای حب وطن
وملت كسيلمش اولان وجدانم عثمانلی اتحاد وترقی
جمعيتلرينه بتون شوغزای اكبر احراره اشتراك ايدرك
مظفريت مطلقهٔ حريتله تأبيد شان وطنه موفق اولان
استبدادی ، ظلمی ، جاسوسلغی ، سانسوری ، حاصلی
دور سالفك بتون مظالمنی بر حملهٔ شيرانه ايله محو
وپريشان ايلين عثمانلی عسكرلرينه، عثمانلی محررلرينه،
عثمانلی ارلرينه‌قارشو نه قدر، نه قدر صميمی ، عميق،
علوی ، ابدی حسيات شكران ايله مديون، نصل بر
انجذاب وميل ابدی ايله مفتوندر. بونی ، بنم بوحالمی
تصور ايتمك بحق حريت بلت ممكن دكلدر . ممكن

دكلدركه بن سلانيك عثمانلى اتحاد وترقى جمعيتنك
طبع ايتديرمك اطفكارلغنده بولنديغى مرثيه‌مده :

وجدانى ياره‌لى يوركى قانلى برشهيد

مصرعيله توصيفنه چالشديغم بابامك ، اوكنديته دنياده
جانلى برشهيد نامنى ويرن قهرمان حريتك اوغلويم.
اونك بوملت اوغرينه نه‌لرچكديكنى، زندان اسارتدن
زندان اسارته نصل آتلديغنى ، حقارتدن حقارته ،
مذلتدن مذلته اوغرادلق ايستنلديكنى رأى العين
هرزمان كوره‌رك، اونك اوشانلى اضطرابلرينه اشتراك
ايدرك شوملتك كنديني پنجهٔ ظلم واسارتدن تخليص
ايده بيله‌جكندن اميدى منقطع ارباب عقوله رغماً
استقبال ملتدن، مظفريت حريتدن قطعياً امين اولان ،
قلمنى هركون قيردقلرى حالده ينه امين اولان ، يوركنى
هركون پارچه‌لادقلرى حالده هيچ بروقت ذره قدر
فتوره حتى تردده دوشمين قهرمان دين و ملت ،
سيد احرار امت ، شهيد ذى وقار حميت كمالك :

ماهيتى حميت ايدى، فكرى حب حق ،
معشوقى خامه، فطرتى عثمانلى برشهيد .

بيتيله شان بلندينى توصيف ايلديكم كمالك ، شيمدى
شوعيد اكبر عثمانياده بولنه‌ميان ، حريتك سلطنت
مطلقه‌سنه قاووشه‌ميان كمالك روان ذى وقار حميتى

نصل زار زار وكريان ، نصل مسهوف اشتياق
وهجران قالديغنی آغلایه آغلایه آجی آجی حس ایدییورم .
اوت ؛ بر طرفدن بونی حس ایدییورم ، بر طرفدن ده
شو عالی خصلت عثمانلی ملتنك كماله ، كمالك
طوپراغنه ، كمالك خاطره‌سنه ، كمالك اوغلنه ،
حاصلی كمال نام علوینه منسوب هرشیئه قارشو
كوستردیكی هر واسطه ایله وطنك هر بقعه‌سندن ،
هر كوشه‌سندن اعلان واظهار ایلدیكی میلیونلرجه
شكران ومنت وپرستش ومفتونیت آثار بلندینه حیران ،
هیچ بر قوهٔ بلاغتله هیچ بر قلم وناطقهٔ فصاحتله
بر ذره‌سی توصیف اولنه‌میه‌جق قدر حیران اولوب
قالیورم . كمالك درجهٔ علویتنی بیلیردیكز ؛ ایشته اوغلی
اكرمك ملته ، عسكره ، وطنه ، مملكته ، حمیته ،
عثمانلیلغه نه قدر مفتون اولدیغنی ده كندیسی سزه
عرض ایدییور . حسیات شكر ومنت ومباهاتنی عثمانلی
حمیتپرورلرینه عرض ایچون ایشته بن سزك كمالكزك
اوغلویم ، بنم ده حیاتم ، فكرم ، وجدانم ، قلمم ،
هر درلو قابلیتم سزكدر .

اوغلومك مرقدی آل قان اولسون

دیین بابامه لایق اولاد اولدوغمی ذاتاً بیلیرسكز ؛
ای احرار ملت ! ذاتاً بوندن قطعیاً امینسكز . فقط
بن سزه حیاتمك خدمت دولت وملته موقوف اولدوغنی
سویلمك وظیفه‌سیله وجداناً مكلفم . ایشته بونی

سويليورم، علناً الك صميمی لسان قاب ورو جمله سويليورم.
ايكی كون صكره عهده‌مه توجيه بيوريلان بيروت
واليلكی وظائفنی ايفا ايچون قدسدن بيروته كيده‌جكم.
اغستوسك ايكنجی كونی بيروته‌واصل اولورم. بيروت
ايله مخابره قدسه نسبةً پك آساندر. وسائط متعدده
وسريعه موجوددر. بيروتده الك فداكار بر خادمكز
اولديغنی اونوتمايكز؛ ينه سزه عائد ملته عائد ديمك
اولان وظائف رسميه‌مدن وقت بولدقجه، سزه ای
اخوان حريت، ای احرار ملت سزك غزته‌لريكزه
يازی يازه‌بيليرم. سؤاللريكزه جواب ويره‌بيليرم.
ترددلريكزی ازاله‌يه چاليشيرم. سزه بلكه برچوق
زمان طريق سلامت ونجاتی كوستريرم. اوت، بونلرك
هپسنی بن ياپمغه مقتدرم؛ چونكه وجدانم حسيات
ومدركات كماله، بتون علويات كماله برمخزن بی‌انتهادر،
برمحفظهٔ حقايق منوره‌در. وجدانم انظارنده كمالك
انعطافلرندن جذب انوار حقايق ايلمش برمرآته
تشبيه اولنسه سزادر. او مرآته كيم مدنكاه ايلرسه
برلمعهٔ حقيقت، برضيای سعادت ملت جذب ايده‌بيلير.
بندن نه ايسترسه‌كز سويليكز، امر ايديكز، شونی
هيچ بر وقت اونوتمايكز كه سزك يعنی شو ملت
عثمانيه‌نك هرمعناسيله عقلاً وجداناً حتی شرعاً بر
بيوك مال موروثی، الك فداكار بر بندهٔ ابديسی،
اسير شان حريتی بوكون شو امضايی وضع ايدن
انساندر.

كمال زاده
اكرم

« خدمت » غزته‌سنده مندرج مقاله‌در

کمال بکی تقدیس ایده‌لم

کمالك شانلی ، ناموسلی اوغلنه

کمال ایله حریت آره‌سنده نه اساسلی بر ارتباط ؛ نه طبیعی بر مناسبت واردر ؟ ایکی لفظ مترادفه بکنزه‌ین بو کلمه‌لری بر حس ایله تقدیس ایدر ، بری ذکر ایدیلنجه مطلق دیکرینی خاطرلارم . کمال ، اومعظم مربئ ملت ، شکل بشره تمثل ایتمش حریت ایدی . اونی ملتك بو سعادتلی کونلرنده آکمامق ، الك پارلاق سوزلرله تکریم ایتمه‌مك قدر شناسلق مزیتنه منافی دوشر . بو مجسم حمیت ؛ شو مقدس ملتك نجیب افرادی آره‌سنده مکلف برانسان صفتیله اثبات وجود ایدر ایتمز حریت ! حریت ! دیه فریاده باشلامش ، اسارت زنجیرلری آلتنده ایکله‌ین بیچاره‌لرك اولونجه‌یه قدر شریك تأثری اولمقدن قورتلمامشدر . خاطرهٔ قیمتدارینه حافظهٔ تکریم امتده ابدی بر موقع اعزاز تأمین ایدن بو نادرهٔ خلقتی تبجیل ، حریته احترامدر . کمالك ؛ روحلر اوزرنده ابدی برحق حاکمیته مالك

اولان خامهٔ ذی قدرتنـه هپمز منتدارز . حریتك
اك علوی تجلیاتنی بزه اومقتدر قلم کوستردی ؛
وطنپرورلکك اك قیمتلی ذوقلرینی بزه ینه او عالی
قلم حس ایتدیردی . کمال ؛ ملتی ایچون چالیشهرق
تقدیس ایدرك اولمش ، بویوك بر وطن باباسیدر .
یاشامش ، ملتنی التزام حقانیت ، استحقار منفعت
دینلن مزیتلری آنده مشهودیمز اولان درجهسیله
کیمده کورهبیلیرز ؟ اقتداری قدر حمیته، غیرت ملیهیه
مالك اولان کمال ؛ مدت حیاتنده یالکز بر مقصد
تعقیب ایتمشدر : سعادت ملیه ! نه چاره که اوسعادتی
کورهمدی . کوزلری آچیق کیتـدی . دولتك پك
بیوك برموقع سیاسیسنده بولنمسی لازم کلن بوداهیٔ
عالی نهادی حکومتك او زمانکی طرز ادارهسی
ماغوسه زندانلرنده ، منفالرده چوروتمش ایدی .
فقط نوردن مخلوق قلبنـه هیچ بر سبیله لکه
دوشورمین، قوهٔ عزمنه اك بویوك بلالرقارشیسندهده
خلل کتیرمهین کمال؛ نه حکومتك بومحقرانه معاملهلریله
مسلکنی بوزمش ، نهده ملتك کندیسنه قارشی
قیدسزلق کوسترمهسندن متأثر اولمشدر . او یالکز
وظیفهسنی دوشونور .

اولورسهم کورمهدن ملتده امید ایتدیکم فیضی
یازلسون سنك قبرمده وطن محزون بن محزون

دیو کیدردی .

كمالك مسلكی اوزرنده زمان استبدادك هیچ برتأثیری كورلمه‌مش ، الك دهشتلی مصائب اونافذ ، آتشین نظرلری ابدی نقطهٔ تعلق اولان چهرهٔ نورانیٔ حریتده آییره‌مامش ایدی .

شر ایدی كوردم ده آیرلدم ذهاب كائنات
منفرد قالدم بو یولده كائناتك رغمنه

بیتی قوهٔ عزمنك نه پارلاق برهان كمالیدر .

اوبویوك ، حمیتلی ترك ؛ محیطك سویهٔ فكریه‌سنی سعادت عمومیه‌دن عبارت اولان مقصد مقدسنك حصولنه مساعد كورمدكجه روحنده تحملسوز آجیلر دویار ، وفقط معشوقهٔ وجدانی اولان حریته قارشی آن بآن متزاید بر ابتلا ایله اظهار مفتونیتدن كری قالمازدی . كونشلره افاضهٔ نور ایدن فكری ، معنویاته خاصهٔ تجسم بخش ایدن قلمی ایله عثمانلی عالم شعر وانشاسنده پك عالی برموقع انفراد قازانان كمال ؛ معنای حقیقیسیله اصیل بر خاندانك وارث شان وشرفی ، بشریته هرقول وفعلیله درس علویت ویرر مكرم ، محترم برركنی ایدی . حیات قیمتدارینی ملتك مدافعهٔ حقوق مشروعه‌سنه ، خامهٔ اعجازینی ابطال ظنون ایله تفسیر حقایقه ، تصویر علویاته حصر ایدرك اوشان وشرفی برقات دها اعلا ایتدی .
عثمانلیلغی ، تركلكی كمال قدر آ كلامش ، اونك قدر سومش ، تقدیس ایتمش كیمسه كوستره‌میز .

وصیتی اوزرینه ساقزده‌کی مدفنندن چیقاریله‌رق بولایرده روم ایلی فاتحی اولی شهزاده سلیمان پاشانك قبر منوری یاننــه دفن ایدلمسی ده عثمانلیلغه اولان حرمتنك ، محبتنك صوك دلیلیدر .

بز اول عالی همم ارباب جد واجتهادز کیم
جهانکیرانه بردولت چیقاردق بر عشیرتدن

بیتیله تفاخر اوروح اصیله نه قدرده یاقیشیور !

افراد ملتی کوز اوکنه کتیره‌لم ، بوتون حریت طرفدارلری کمالك شــاکرد مســلکی دکلیدر ؟... عســکرلر یمزك مقدس قلجلریله قازانیلان ســعادت ملیه‌یی تبجیل ایچون اوچ ، بش کون ظرفنده پك چوق یازی یازلدی. بونلره حسیات ملیه‌یی تحریك ایچــون علاوه ایدیلن شــعرلر کیمکدر ؟ . هرکون علاوه‌لر نشر ایدیلیور ، غزته‌لره ده برچوق مقاله‌لر یازیلیور . بونلرده یا ؛ عالی برحس مفتونیتله معشوقهٔ حریته قارشی سویلنمش اولان :

نه افسونکار ایمشسك آه ای دیدار حریت
اسیرعشقك اولدق کرچه قورتلدق اسارتدن

بیتنی ویا :

معینی ظالمــك دنیــاده ارباب دناءتــدر
کوپکدر ذوق آلان صیاد بی انصافه خدمتدن

حقیقتنی ویا :

نه ممکن ظلم ایله بیداد ایله امحای حریت
چالیش ادراکی قالدیرمقدرسه‌ك آدمیتدن

خطابنی کوربیوزر. افکار ملته منطبع شعرلر اره‌سنده
حسیات وطنپرورانه‌یی بونلر قدر اعلا ایده‌جك سوز
بولابیلیرمی‌یز ؟

هله شو :

جوانمردان ملتله حذر ! غوغادن ای بی‌داد
اریر شمشیر ظلمك آتش خون حمیتدن

بیتنه باقکز !

قانلری غلیانه کتیره‌جك قدر مؤثر ، عالی
برخطاب دلیرانه‌یی متضمن اولمقله برابر بوکونکی
حالمزه نه قدر موافقدر . اوت ! بویونلرمزه حواله
ایدیلن شمشیر ظلم خون حمیتمزك حرارتیله اریدی ،
آتشین بر زنجیره تحول ایدرك مستبدلرك، اوملعون،
مستکره مخلوقلرك بویونلرینه کچدی . الحمدلله !
بوکون بزم ایچون کماله قارشی ایفا ایدیله‌جك بر
وظیفه واردرکه اوده روح بلندینه فاتحه اوقومق ،
اونك عشقنه ، شرفنه « یاشاسون حریت » آوازه‌سنی
کوکلره چیقارمقدر. اوروح علوی ایچون بوندن قیمتلی
هدیه اوله‌ماز .

کماله خطابم

ای معظم حامیٔ حریت ! مقدس مربیٔ ملت !
سنه‌لرجه استبداد التنده ازلدکدن صوکره
کوستردیکك یولی تعقیب ایده‌ایده حریتنه نائل اولان
شو بیوك ملت بوسعادتلی کونده کوز یاشلری
دوکه‌رك سنی تقدیس ایدییور .

بویوکسك ! بویوکسك !

انسانلغك سفلی ، محقر آمالی اویوکسك ، پاك
قلبکه هیچ برزمان ایریشه‌مدی . انسانلر سنی کورمك
ایچون دائما باشلرینی قالدیرمغه مجبور اولدیلر . قلبك
قبله کاه معالی ایدی . مدفنك کعبهٔ حریت اولدی !..

بویوکسك !

بویوکلك نه‌دیمك اولدیغنی هرسوزکله ، هرفعلکله
خلقه کوستردك ! حقیقت بارقه‌لری صاچان قلمك هیچ
برزمان آلت شر ، واسطهٔ اغراض اولمادی .

نطقك قلبلری خلجانلر ایچنده براقدقجه قیلیجلر
قینلرنده تیترردی . ایشته اوقلیجلر میدانه چیقدی .
ایلك ضربه‌سیله استبدادی محو ایدیوردی . ملت ،
بوکونکی سعادتی ایچون سکا عرض شکران ایدییور
والی‌الابد ایده‌جك .

بویوکسك !

ملتك ایچون یاشادك ! ملت دییه دییه اولدك !

امیتز که صوك نفسکده‌ده بزم سعادتمزی تمنی ایدییوردك .

آه ای سلطان حریت ! سن بزم بو کونکی حالمزی کورملی ، دائما فلا کتنه آغلادیغك ملت یوزندن برکره‌ده کولمه‌لی ایدك !

بزده بوکون خیالکه قارشی دوکدیکمز کوز یاشلرینی باصدیغك طوپراقلره صاچه‌رق سنی تبجیل وتقدیس ایتمه‌لی ایدك . نه‌چاره‌که بوسعادتمز ا کسیك قالدی !

ای بویوك عثمانلی ! ای حمیتلی ترك ! کمیکلرك نره‌ده بولونورسه بولونسون ، مدفنك قلب امتدر . نور ایچنده یات ! . .

توقادی زاده
شکیب

خدمت غزته‌سنده توقادی زاده

شکیب بکه

خدمتك بکا کوندردیککز علاوه‌سنی بو کون شیمدی آله‌بیلدم . پوسته‌لریمزده ادارهٔ سابقه‌مزك هر شعبه‌سی کبی لعنت اولسون ! بابامك روح مبارکنی

عالم علیینده انوار ابدیت ایچنده خندان سرور
ومفخرت ایده‌جك قدر حب حریت، میل انسانیت،
تقدیس معالی حسیاتیله یازیلان، اون بر تموزدن بری
وطنك هر کوشه‌سندن تا دامان عرش عزته قدر
یوکسلن تهلیلات وجد وافتخار ومباهات احرار
عثمانیان آره‌سنده ازمیردن چیقان ، سزك اوآتشین
قلمکزدن دوکولن موسیقار زار زار جنان، وروان قدر
هیچ بر تهلیل ملیت ، هیچ بر تکبیر حریت بکا بو
تأثیری حاصل ایده‌مامش، بنده بو درجه‌لرده هیجان
فخر ومباهات حسلری اویاندیره‌مامشدر دیسه‌م
طوغرو سویلمش اولورم . ای خامهٔ قدرت ، ای
صاحب ناطقهٔ معلا بلاغت ، ای برادر حریت ، هر
کیم اولورسه‌ك اول، شکیب؛ مرحومك‌ده اوغلنك‌ده
روحنی تسخیر ایتدك ؛ وجدانمك تا عمق حسیاتنه
تاجان اویله قدر تأثیر ایتدك؛ صانکه اللهمی تقریر
ایتدك . ایشته « کمالك ناموسلو وشانلی اوغلی » عنوا-
نلریله ولسان حریتله تبجیل ایتدیککك اکرمده شو
حکمکده ذره قدر یا کلمدیغکی بك اصابت ایتدیککی
سکا لسان وجدانیله بیان وتأمین ایتمکله اتحاد وترقی
جمعیتنك وطنك هر کوشه‌سنده‌کی مرکزلرینه بوکون
یازدیغم تلغرافنامه‌ده بیلدیردیکم اوزره ذاتاً خدمت
ملتـه موقوف اولان حیاتمی هپکزك ، ای احرار
عثمانیان ، هپکزك اقدامات خدا پسندانه‌سنه اشتراك
ایدرك هر دقیقه هر ثانیه وطن اوغرنده فدایه مهیا ،

تا جان اوندن مهيا و آماده بولنديغنى تكرار تكرار
سويلمكله سكا ، اى صاحب دهائت ادب وعرفان ،
سكا هزاران تقديسات وتحميدات اهدا ايلر ، مركزدن
مركزه كيده جك شو تلغرافده حيفا كه وقوعه كله -
جكندن امين اولدوغم خطالرك تصحيحنى اوقلم دهائت
وفضيلتكدن تمنى ايدر وكوزلركى اوپرم قاردشم .

فى ٣١ تموز سنه ٣٢٤ كمال زاده

اكرم

قدسده‌کی وداع نطقی

قوماندان بك ، ضابط بکلر ، عسکرلر !

اون یاشنده صاریشین برچوجوق طانیرم؛ کوزلرنده برمآل حمیت، جبهه‌سنده بر ضیای حریت منطبع کورونور. بوچوجوق هرکون بر وظیفهٔ مقدسه‌یی ایفا ایله مکلفدر : هرصباح طلوع شمسدن برآز زمان صکره برقشله‌یه کلیر، نفراتك آره‌سنه کیرر ، منسوب اولدیغی بلوکه عائد وظائف عسکریه‌یی کوچوك قدرتنك، عاجز وجودینك یتشدیکی قدر ایفایه باشلار، نوبت بکلر، سلاحلری سیلر، قشله‌نك تنظیفاتنه نظارت ایدر، افراد عساکره تبارك جزؤندن سوره‌لر اوقو- تدورر ، نهایت قاراوانه بوروسی چالنجه نفرات ایله برابر پادشاهك سفره‌سنه اوطورور، ملتك اکمکنی یر، قارنی ایجه طویورور، عسکرلرله برابر آللهك نعمتنه حمدوثنا پادشاهه، ملته ، دعا ایدر، صوکره بلوکك افرا- دندن اولان وزیبك عنوانیله شهرت بولان قهرمان برعسکر کندیسنی آلیر، اوینه کوتورور. بوچوجوغی طانیه‌جغم کلیور ؛ حتی ایشته شیمدی وجوه مهابت وجلادتکزه مد ایلدیکم نظرهٔ وجدان حافظه‌می تنویر

روحمه تأثير ايتدى ؛ اوعالى تماماً عيناً تخطر ايتدم :
طابور، يونانليلرك ملحوظ اولان تجـاوزاتنه قارشو
مدللويه كوندرلمش بولنان كرماسـتى رديف طابورى ؛
بلوك، بوطابورك ايكـنجى بلوكى، زيبك دنيلان عسكر ؛
اوبلوكده بر نفردر . صاريشين چوجوقده ايشـته
شيمدى قارشيكزده طورويور، سزه خطاب ايدييور:
صاريشين چوجوقده بنم .

بوكون حريتنى استحصال ايچون وطنك هر كوشه‌
سنده قيام ايدن، سلاحه صاريلان ملت نجيبهٔ عثمانيه‌نك
اويدى عصرلق شان وعظمت واقباليله تاريخ انسانيتده
ابدى الاشتهار اولان عثمانلى قومنك كنديسى نه قدر
بيوك ايسه عسكرى‌ده اوقدر بيوكدر. باقيكز، اوملت
آهن پنجهٔ استبدادده قورتوله‌ميه‌جقمش براقيه‌جقمش
كبى طوتيلوب طوران، صيقيلان ، ازيلن حياتنى —
اوت، حياتنى ديبورم؛ چونكه برملتك حياتى حريتندن
عبارتدر — قورتارمق ايچون فيرلايور ، جوشيور ،
بتون موانعى زير وزبر ايدييور ؛ جبال متسلسلهٔ ظلم
واستبدادى دوشندن سيلكوب آتيور، يورويور . . .
بونهر خروشان عصبيتك بوبحر عمان نجدتك پيشدارى
كيم ؟ عسكر ! قوهٔ اسـتناديه‌سى نره‌ده ؟ عسـكرك
يوركنده ! عسكر اوفيض قدسىٔ الوهيته مظهر اولان
قوهٔ قاهره ، او روح دولتدر. حتى عسكر عين ملتدر.
ايشته بو كون شوراده سزك قارشيكزده بو حقيقتى
بتون وجدان وعرفانمله حس ايدييورم ، آكلايورم ،

شيمدى تقدير ايديورم؛ بابام نيچون بنى قشله‌يه كوندرمش، بكا عسكرك حياتنى ياشاتمش، قلبمه نيچون تاچوجوقلغمدن برى عسكر بختنى فنا بوليه‌جق صورتده ابدى اوله‌رق يرلشديرمش؛ بونلرك هپسنى بتون عثمانلى ملتى حريتنى زنجيرلرندن قوپاروب چكوب آليركن « ياشاسون كمال ياشاسون حريت » دييه صيحه‌لر ايدركن بن آكلايوب تقدير ايدييورم. عسكره ارثى وفطرى اولان محبتم حقنده بوندن زياده بر شى سويلمكه مقتدر دكلم؛ ذاتاً عسكرك علوّ قدر وشانى فيض نطق وتكلمدن اعلادر. قدسدن آيريله‌جغم كون سزه وداع ايدركن قلبمك نه درلو حسلرله متحسس اولديغنى سز كنديكز بيليرسكز، تقدير ايدرسكز. بتون اوحسلرمى ممكن اولسه‌يدى هپكزى آيرى آيرى مصافحه ايدرك بيان ايتمكه چاليشيردم. فقط ايشته وجدانمك شو املمى استحصال ايچون دخى وقت وامكان يوقدر. هپكزك يرينه قوماندانكزله، ازهر جهت حرمت ورعايته شايان اولان قوماندانكز بك افندى ايله مصافحه ايده‌جكم. الوداع ارقداشلر! بوراده بولنديغم مدتجه سزى سومش، سزى قلبمك بتون قابلياتيله دوشونمش، آرامش اولان كمال زاده‌يى كاه وبيكاه خاطركزه كتيررسه‌كز روحمى الى الابد بختيار وممتدار ايدرسكز؛ كليكز قوماندان بك! بوشرفى بندن دريغ بيورميكز! ياشاسون عسكر، ياشاسون حريت، ياشاسون وطن، پادشاهم چوق ياشا!

سلانیکده ایراد اولنان نطق

هنوز اون بر یاشنده چوجوقدم. مدللیده بولنیور-
دق. آیاستفانوس وبالآخره برلین معاهده نامه‌لرینی
ایجاب ایدن محاربه هنوز ختام بولمش ایدی. استانبولدن
هفته‌ده ایکی اوچ کره پك مؤلم خبرلر آلیوردق:
مهاجرلر، پایتخته دولیور، جامع حاولیلری، میدانلر،
قوناقلر خسته، بیچاره، علیل یوزلرجه، بیکلرجه
اولوم رنکی باغلامش، انسان قیافتنده جانلی جنازه‌لره
مقر اولمش! بابام ـ شو بیوك وطنك عیناً بیوك قلبی
اولان شهید زار زار حریت ـ بو احوالدن فوق العاده
دلخون، صوك درجه‌لرده متأثر، علوی چهره‌سنه
عادتا اولوم رنکی انعکاس ایتمش، کوزلرنده ایکیده
برده خونین سرشك تأثرات بلیریر، لسانی بر مهاجر
قیزی آغزندن سویلمش اولدیغی منظومه‌یی تکرار
ایدر طورردی:

آلله ایچون اولدیر بنی
آلله حفظ ایتسون سنی!..

بن اوزمانلر باباجغمك یانندن هیچ آیرلمق
ایستمزدم. کوچوك عقلمله، عاجز حسمله
اوزمان مدللیده کمالی آکلایه‌جق بر انسان موجود
اولمدیغنی تقدیر ایدر کبی ایدم ده اوهیچ مدرکات

وحسیات ایچنده کمالك قلب وروحنی باری مونس برچهره ایله ، اطیف برنظر ایله ، اولاد محبتیله تسلی ایتمك ایستر ایدم . کندی یورکجکمده مرکوز اولان شومقصده وصول ایچون کیجه‌لری اویقومی، چوجوقلق اویقوسنی فدا ایتدیکمی چوق بیلیرم !.. ایشته بویله برکیجه بابا اوغل برکوشه‌ده حزین حزین اوطورورکن اوده بر کورولتی قوپدی : مردیونلردن عجله عجله چیقدیلر ، بولندیغمز اوطه‌یه اوچ افندی کیردی . بوذاتلر کیمدی ؟ اسملری نه ایدی ؟ شیمدی بیله‌مم ؛ چهره‌لرینی ده کورسه‌م بلکه تمییز ایده‌مم ؛ کماله هرکسك کوستردیکی مفتونانه انجذاب ایله اللرینه صارلدیلر ، اوپدیلر ؛ اوزمان لاقردیلرندن استانبوله کیتمك اوزره ایکن اواقشام مدللی‌یه اوغرایان واپوردن مرحومی زیارت ایچون چیقمش اولدقلرینی آکلادم ..

کمال نه‌دن بحث ایدر ؟ حضورینه کلنلر ، کندیسنه نه سویلیه بیلیر ؟ درد وطن ، مرض ملت ، مخاطرهٔ دولت بحثلری همان آچیلدی ! بن ، برکوشه‌یه بوزولدم ، بتون قابلیت فکر ووجدانمله جریان ایدن مکالمه‌یی آکلامغه چالیشیور ایدم . اولا بابام سکوت ایتدی . کلنلر سویله‌دیلر ، سویله‌دیلر ... آغزلرندن دوکولن سلسلهٔ عباراتدن ، طمطراق الفاظدن پك بیزار اولان کوچوك ادراکم ، کوچوکلکیله برابر شونی پك اعلا آکلایور ایدی که بوکانلر ملتك آرتق بیتدیکنی ، وطنك آرتق اولادینه صوك نفسنی

ویردیکنی ، دولتك آرتق اضمحلاله یوز طوتدیغنی ، بزم ایچون بر آتی قالمادیغنی، اوغراشمق، چالیشمق، حتی متأثر اولمق بیهوده اولدیغنی سویلیورلر ، سویلیورلر، ادعا ، اثبات ایدییورلردی .

مرحوم دیکلدی ، دیکلدی ، دنیاده یالکز کندنده کوردیکم علوی بر قهرمان طور وحرکتیله یرندن فیرلادی . چهره‌سنده نورانی براحمرار پیدا اولمش ، کوزلرندن آتش صاچیلیوردی . عادتا میدان محاربه‌یه آتلمش عسکر کبی مدعیلرینه هجوم ایتدی؛ ادعالرینی چوروتدی ؛ تاریخدن ، فلسفه‌دن ، حیات امدن بیکلرجه براهین ایله بوملتك ، بو دولتك ، بو وطنك مطلقا پایدار اوله‌جغنی اثبات ایلیور ایدی . بن ، بو سوزلرك ماهیتنی لایقیله ، اطرافیله آکلایه‌میور ایدم. فقط «بووطنك حیاتنه فرعونلر بیله قصد ایده‌مز . بوملتی شیطانلر بیله اولدوره‌مز» کبی سوزلر روحمه‌قدر عکس ایدییور. بنده، نم کبی برچوجوقده اوقدر تأثیرات علویه براقیور ایدی‌که ؛ شیمدی تصویرندن‌عاجزم. کان مسافرلر کمالك بوهجوم بلاغتنه، بو شدت محاکمه‌سنه قارشی بر خیلی زمان مقاومت ایتدکدن صکره نهایت ملزم اولدیلر ، یاخود ملزم اولمش کبی کوروندیلر . واپورك زمان حرکتی یاقلاشدیغندن عجله ایله قالقوب کیتدیلر . اوزمان بابام بکا دوندی ،

ایلمش باق مکرکه قارشیمده
مردم چشممی فلك تصویر

بیتیله نه قدر سودیکنی کوسترمك ایستدیکی اوغلنی الندن طوتدی ، یوزیمه حالا بو کون روحمده اهتزاز ایدن برنکاه محتبله باقدی :

— کل اکرم ، اوطه‌مزه کیده‌لم ده بو آدملر نه سویلدیلر، بن نه جواب ویردم سکا آکلاده‌یم دیدی. ذاتاً بنم ده اك بیوك املم بو ایدی. مرحومك اوطه‌سنه چکلدك ، اوراده بکا دیدی که :

— اوغلم اکرم، بو آدملر، شیمدی شورادن کیدن حریفلر وطنك اوله‌جکنی آرتق دیریله میه‌جکنی ، ملتك باته‌جغنی ادعا ایتدیلر . بوندن امین اولمشلر ، هیچ برچاره یوقمش ، هیچ بر امکان بولنه‌مازمش ! محاربه، جاسوسلق، شیطانلق ، ملعونلق، اخلاقسزلق عثمانلی ملتنی ییمش بیتیرمش ، کمیکلرینه قدر امش ، آرتق بزده قان، جان قالمامش؛ ایشته بویله بیوردیلر! حکمت فروش آغالر ... لکن اوغلم، بونلر بورننك اوجنی کورمز حریفلردر ، سوزلری هذیاندر، بدلالقدر، حیوانلقدر. عقلك ایرمز دها کوچوکسنك، سکا شیمدی اثبات ایتمکه قالقیشسه‌م آکلایه‌مازسك؛ شوقدرینی سویله‌یم :

بابا که اعتمادك واریا ! بو وطن اولمیه‌جکدر، بو ملت کندینی قورتاره‌جقدر ، حریتنی آله‌جقدر .

كيم نه ديرسه ديسون ، سن اينانمه ، سن بكا اينان :
وطنمزك آتيسى اميندر ، البتـه بر كون كله جك بزم
وطنمزده‌ده ملت حاكم ، حريت پادشاه اوله جقدر .
بوكونى بلكه بن كوره ميه جكم اكرم . . . ملتك بو
عيد سـعادتنه بلكه بن قاووشـه ميه جغم . . لكن سن
كوره جكسك . . . سن عثمانلى ملتنك كندى حريتنى
چكه‌رك ، سوكه‌رك ، قوپاره‌رق آلديغنى كوره جكسك .
او زمان بو ملت معظمـه باباك كمالك روحنى تقديس
ايده جكدر . سن ده ، ملتكى تقديس ايت اوغلم ؛ حياتكى
وطنكه فدا ايتمكدن هيچ بر وقت چكينمه .... كمالك
اوغلنه ياقيشـان بودر . لواى حريتى طـاشيه جق
اولانلردن برى ده سنسك اكرم ! ملتكك حضورينه
آلنـك آچيـق اوله‌رق چيق ، تا كه بنم ده روحم
آخرتده شادان اولسون . . . . .

– ايشته بن قدسده ١١ تموز تلغرافنامه‌سنى آلديغم ،
سـلطنت حريتك تقررينى اوكرنديكم كون مرحوم
بابامك شو سوزلرينى عيناً ، حرفيـاً تخطر ايتدم ،
عهده‌مه نه بيـوك بر وظيفه ترتب ايتـديكنى درحال
آكلادم . اوكوندن بوكونه قدر بو وظيفه‌يى ايفا ايله
اوغراشيورم . سلانيكه ، ملتك قابكاهنه ، سزك آره كزه
كلمكدن مقصدم‌ده وظيفهٔ حميتمى ايفايه چاليشـمقدن
عبارتدر . بن بوملتك مال موروثى يم ؛ وجود وحياتمه
تصرف ايتمك ملتـك حق مقدريدر ؛ بابامك وصيتى ،

امری‌ده بودر. مرحومك هیچ بر رأینده یا کلمدیگنه ایشته بوکون شو عالم جوشاجوش حریت ملت قدر برهان جلی اوله‌ماز. حقمـده ١١ تموزدن بو کونه قدر هر بولندیغم، هر اوغرادیغم یرده کوستریلان فوق‌العاده حسن قبول وبالخاصه بوکون شو محترم، شو عالی همت سلانیك وطنپرورانی طرفلرندن ابرازاولنان آثار قلبیهٔ محبت واخوت اك زیاده، ایشته اوهیچ بر رأینده یا کلمیان، ملتك بو کونکی بختیارلغنی، بو کونکی شان واقبالنی صورت قطعیه‌ده کشف وتخمین ایدن شهید حریت کمالك روحنه عائددر. بن شیمدیکی حالده ملتمه لکه‌سز بر ماضیدن باشـقه هیچ بر شی عرض ایده‌میورم. احرار عثمانیـانه برپارلاق آتی‌ده کوستره بیلمك ایچون ینه بنی بوملتك خدمتیله مکلف طوتان، وجدانمه حسـیات حریت وحمیتی اك متین برصورتده یرلشدیرمش اولان او مرحوم مقدسـك روحندن استمداد ایدرم. شـاهراه حمیتده موفق اوله‌بیلمك ایچون برده بوکون شو حریتی استحصاله موفق اولان، وطنی، ملتی، دولتی بر موت محققدن قورتاران شانلی، قهرمان عسکرلریمزك، وهرزمان محب کمال وحمیت اولدیغنی هرشیئه رغماً اثبات ایدن بیوك عثمانلی ملتنك اخوتنه، معاونتنه صیغنیرم.

یاشاسون حریت، یاشاسون وطن، یاشاسون ملت، یاشاسون اردو!

عثمانلی عسکرینه ! [*]

کوروب بنیان ملکی منقرض ظلم ودنائتدن ،
بویوك بر نوحه قوپدی قلب آتشبار ملتدن ،

او فریاد مهیبك شدت تأثیر حاریله
بوخاکه ابر رحمت دوشدی وحدتکاه قدرتدن ؛

حمیت جوشه کلدی ، شمس حریت ظهور ایتدی ،
بوارق قایلادی آفاقی شمشیر جلادتدن !

او شمشیر جلادت ، سیف نورانور عثمانی
ویرلمش عسکره دست ازل تاب مشیتدن ؛

او شمشیر جلادت ، همت عالم پسندیله
جهانکیرانه بردولت چیقارمش بر عشیرتدن !

او شمشیر جلادتدرکه فیض اعتلاسیله
طولار تاریخ ملت افتخار قلب ملتدن ؛

او شمشیر جلادتدرکه بر نیم انجلاسیله
جهان ظلمی تیتر تمشدر آفاق حمیتدن .

---

[*] سلانیکده واستانبولده اویناتیلان « وطن » تیاتروسنده وقوع بولان دعوت اوزرینه انشاد ایدلمشدی. للطابع

لوامع ريز دهشت اولمادن قهر عدو ايتدى ،
صفوف ظلم واستبدادى بوغدى خوف وهيبتدن !

نه‌در بر آيدن اول وجه ماضى ؟ قانلى بر صفحه ،
ملوث عالم جسّت كه جان بولمش خيانتدن ؛

دنائت ، افترا ، آلچقلق ... الك ملعون ... بدطينت ،
عقور اجلاف خلقت مستفيد اولمش حكومتدن ،

سوروكارلردى ملكى ، دولتى ، هردرلو آمالى ...
قوپارمشلردى حسياتى قلب آدميتدن ؛

سوروكارلردى تا عمق فنايه بر جهان خلقى ،
نه خوف الله قهرندن ، نه غم عار ملامتدن ؛

بوغوق بر نوحه كلزدى فاقئ مظالمدن ،
وطن بر مقبر احيايه دونمشدى سكونتدن ؛

بتون اصحاب وجدان زار زار ظلم ايدى اما ،
فغان ابكم قاليردى تيتره‌يوب جان يأس وحيرتدن !

چهار اقطار ملكى ايليوب احرار ايچون منفا ،
حكومت اولدوريردى فكرى ذلتدن ، سفالتدن ؛

چكوب آغوش لوث وذلته ملعون جاسوسان ،
قوپارمق ايستيوردى ورد حسنى وجه عصمتدن ؛

تعرض عرض وناموسه ، تعرض قلب ووجدانه ،
تعرض عقل وادرا كه اولوب اسباب ثروتدن

نه جانلر ياندى ، قانلر آقدى ، مأوالر خراب اولدى
نه مسكنلر ييقلدى جوشش سيل سفاهتدن !

شهيدان حميت بلكه اون بيك فرده وارمشدر ،
وطن محروم اولوردى بلكه يوز بيك مرد غيرتدن !

بتون ارباب ناموس التجا ايتمشدى اللهه ،
قاچارمشدى جباه ملت ادبار وحقارتدن ؛

چوجقلر آغلار ، ايكلر آنه‌لر . . . بيچاره مظلومين
طويارلردى بو مدهش ناله‌يى زندان غربتدن ؛

قلوب خلقه بيك خنجر اينردى ظلم وشدتدن ،
بروج حقه بيك فرياد اوچاردى قهر وضجرتدن ؛

بتون ممنوع ومستثقل ، معقب ، مهمل اولمشدى
نه‌طويسه‌ق قلب‌ووجداندن‌نه‌بولسه‌ق عقل‌وفكرتدن....

عطالت محض حكمت ، خدمت ملت جنايتدى ،
عبارت هر فضيلت لفظ ملعون صداقتدن !

صداقت . . . آه اى فكر لئيم دور استبداد ،
صداقت ، اى مؤدل ملامت ! سن علم وحكمتدن ،

ذكاوتدن ، دهادن ، قلب وحسدن هر نه بولدكسه
همان عد ايلدك اك مبتذل ، عادى جنايتدن !

جنايت ايشلدك يازدقچه ، باقدقچه ، كوردكچه ،
جنايت ايشلدك قاچدقسه بردم خواب غفلتدن !

وطن . . . . مجروح وكريان ! برانين محترز ، ممدود
چيقوب آهسته آهسته بو فسحتزار مختندن ،

ايرزدى عالم ارواحه ... تا عرش الوهيت
اليم اولمشدى آرتق نوحهٔ روح نبوتدن ! . . . .

نهايت ... اى مظفر، شانلى اردو! سن ظهور ايتدكه
فيوض عدل وحق جوش ايتدى آفاق سعادتدن ؛

نه علويدر مقدس مقصدك ، جهد سماشانك ،
بتون برخلقى قورتاردك كلاب ظلمه خدمتدن !

دينلر واركه : عسكر قوتندندر هر استبداد ،
آليرمش روحنى ظلم حكمداران بو قوتدن . . . .

بووهمياتى سن محو ايلدك ، اى شانلى اردو ، سن ،
سن استبدادى آلدك پنچهٔ خونريز دولتدن ،

باتيردك ، اوردك ، امحا ايلدك ! . . . الله ايچون عالى
مقدسدر جهادك كائناته غالبيتدن !

اوت ، مغلوب تيغك شمدى بر دنياى استبداد ،
كلير پايكده تيترر بر جهان خوف ومهابتدن !

غزاى اكبرك اى جند عالى فيض عثمانى
بيوكدر لفظ ومعناى جلادتدن ، شجاعتدن ؛

بيوكدر شان ماضيدن بيوكدر فيض آتيدن ،
بيوكدر فتح عالمدن ، بيوكدر فكر امتدن !